

Bijlagen inhoud

Bijlage 1: Krantenartikelen pesten	2
Bijlage 2: De zelfbeeldtest	5
Bijlage 3: Hoe leuk vind jij school?	7
Bijlage 4: Interesse in de vakken	9
Bijlage 5: Gezinssamenstelling	13
Bijlage 6: Thuisituatie.....	15
Bijlage 7: Gevoelsdagboek en emotie plaatjes.....	16
Bijlage 8: Kubus	18
Bijlage 9: Gaven en talenten	19
Bijlage 10: Onderzoek Unicef	21

Bijlage 1: Krantenartikelen pesten

SANDER DEKKER

Staatssecretaris van Onderwijs Sander Dekker gaat scholen bij wet verplichten een lesprogramma tegen pesten te gebruiken. Met kinderombudsman Marc Dullaert sloeg hij de handen ineen en maakte een plan.

WET TEGEN PESTEN

Wat houdt dit wetsvoorstel in?

De vrijblijvendheid die scholen nu nog hebben om pesten wel of niet aan te pakken en op welke manier verdwijnt. Scholen worden wettelijk verplicht pesten tegen te gaan door gebruik te maken van een bewezen effectieve methode. Een inspectie zal hierop gaan toezien. Daarnaast gaan lerarenopleidingen meer aandacht besteden aan pesten en wordt voor de huidige leraren een training ontwikkeld om hen bij te scholen.

Wanneer is een pestmethode bewezen effectief?

Op dit moment is er een wildgroei aan pestaanpakken en zelfbenoemde pestexperts. Scholen zien door de bomen het bos niet meer. Wij gaan helpen door te laten zien wat werkt en wat niet. Er worden nu drie veelbelovende pestaanpakken wetenschappelijk onderzocht, gefinancierd door het ministerie. Dit zijn bijvoorbeeld aanpakken die in het buitenland aantoonbaar succesvol zijn of aanpakken waarvan experts zeggen: deze hebben waarschijnlijk effect. De resultaten van deze onderzoeken verwachten we deze zomer. Daarnaast stellen we extra geld beschikbaar voor nog meer onderzoek naar andere pestaanpakken.

Welke pestaanpak is volgens u

“Leerlingen en volwassenen die dag in dag uit werden gepest en het gevoel hadden dat zij er alleen voor stonden, die verhalen hebben mij geraakt.”

Sander Dekker, staatssecretaris Onderwijs, gaat scholen verplichten een pestaanpak te hebben.

veelbelovend?

De methodes die zich richten op een groepsaanpak. Pesten is vaak iets waar de hele klas bij betrokken is en niet alleen één pester en één slachtoffer. Vaak maken meerdere kinderen zich schuldig aan pesten. Dan zijn er nog de meelopers en kinderen die het zien gebeuren en er niks tegen doen. Veel effectieve methodes richten zich op de hele groep. In Scandinavië heeft zo'n methode ervoor gezorgd dat het pesten op scholen tot 40 procent afnam. Er wordt nu onderzocht of deze methode ook in Nederland zou werken.

En welke aanpakken slaan de plank volledig mis?

De aanpakken die focussen op een individu. Het is vaak minder effectief om een pester van school te sturen of een slachtoffer op weerbaarheidstrai-

ning te doen. Het kind krijgt dan het idee dat het ook nog aan hem ligt dat hij gepest wordt.

Waarom nu pas een wetsvoorstel?

In het najaar zijn we geconfronteerd met twee vreselijke incidenten waarbij twee jonge leerlingen, Tim Ribberink en Fleur Bloemen, zichzelf van het leven beroofden waarbij er een relatie lijkt te zijn met pesten. Daarna is er een stroom van verhalen losgekomen. Leerlingen en volwassenen die dag in dag uit werden gepest en het gevoel hadden dat zij er alleen voor stonden, die verhalen hebben mij zeer geraakt.

De Algemene Onderwijsbond (AOB) voelt niet zo veel voor uw verplichte pestaanpak. Zij vindt dat scholen dit probleem zelf moeten oplossen. Wat vindt u van hun reactie?

Een doodoener. Op sommige scholen gaat het al heel goed. Zij zullen ook geen last van deze wet hebben, maar er zijn scholen die het minder doen. Ik zie niet in hoe niks doen leidt tot verandering.

BIANCA BRASSER
bianca.brasser@metronieuws.nl

Metro, dinsdag 26 maart 2013

„Veilige omgeving recht voor kind”

DEN HAAG (ANP) – Het pesten op school moet stoppen. Daarom hebben staatssecretaris Dekker van Onderwijs en Kinderombudsman Marc Dullaert een wetsvoorstel opgesteld. Vier vragen over hun aanpak.

Waarom is dit nodig?

Dekker: „De zelfnoorden van Tim Ribberink en Fleur Bloemen hebben op tragische wijze duidelijk gemaakt dat er dringend aandacht nodig is voor de problematiek van pesten. We voelen het als onze morele plicht om hier wat aan te doen.”

Dullaert: „Kinderen hebben recht op onderwijs. Tegelijk hebben ze recht op een veilige omgeving. Dat kunnen we op school nu helaas niet garanderen. Een op de tien kinderen wordt structureel gepest. Daarom moeten we nu rigoureuze stappen zetten en scholen ertoe verplichten pesten aan te pakken. Bovendien is pesten een vorm van geweld die grote littekens kan achterlaten.”

En dus moeten scholen verplicht worden een lesprogramma

tegen pesten in te voeren?

Dekker: „Ja, er is nu een enorme industrie rond het pesten, waardoor scholen niet meer weten welke methode ze moeten kiezen. Ik was pas op een onderwijsbeurs en daar konden ze een hele hal vullen met zelfbenoemde experts die claimen de oplossing te hebben. We gaan nu onderzoeken welke methodes zich hebben bewezen.”

Dullaert: „Er zijn ook methodes die ronduit schadelijk zijn. Bijvoorbeeld trainingen die zich richten op de weerbaarheid van de leerling die wordt gepest. Dan geef je letterlijk een patiënt het verkeerde medicijn, want pesten is een groepsproces.”

Wat moeten leraren gaan doen?

Dekker: „In de docentenopleiding komt meer aandacht voor pesten. Nu is conflictmanagement soms een keuzevak, maar dat moet toch een meer centrale plaats krijgen. Ook bijscholingen van leraren die al aan het werk zijn, moeten over pesten gaan. Cyberpesten, pesten via internet, moet hier ook deel van uitmaken.”

DEKKER

...geen merkkleding...

Foto ANP

Bent u zelf weleens gepest?

Dekker: „Ja, mijn moeder vond het gezin om mij in merkkleding rond te laten lopen. Dus ik had weleens een goedkope spijkerbroek aan of iets zelfgemaakts. Dan kreeg ik weleens de volle laag; kinderen kunnen ongenadig hard zijn. Ik was zelf ook geen heilig boontje en heb zelf ook weleens gepest.”

Dullaert: „Ik ben zelf niet gepest, maar heb er wel bij gestaan toen een ander werd gepest. Als je dan niets zegt, ben je er ook schuldig aan. Dus daar voel ik me wel schuldig over.”

Reformatorisch Dagblad, woensdag 27 maart 2013

School moet pestgedrag tegengaan

Dekker wil in wet meer actie leerkracht

Redactie politiek

DEN HAAG – Scholen krijgen bij wet de plicht om pesten tegen te gaan. Leerkrachten moeten zich trainen om pesten te voorkomen, te signaleren en aan te pakken.

Dat staat in een plan van aanpak dat staatssecretaris Dekker van Onderwijs en Kinderombudsman Dullaert aan het begin van de middag presenteerden. Scholen moeten kiezen voor een methode die haar nut in de praktijk heeft bewezen. Een commissie van experts gaat hiervoor criteria opstellen.

Leraren spelen volgens Dekker en Dullaert een belangrijke rol in de aanpak van pesten. Om leraren te helpen pesten beter aan te pakken, gaan lerarenopleidingen meer aandacht besteden aan pesten en krijgen huidige leraren bijscholing.

De staatssecretaris en de Kinderombudsman gaan scholen ook praktische handvatten bie-

den om pesten via internet tegen te gaan.

Verder komt er een verbeterde klachtenregeling. Klachten over pesten op school moeten in het onderwijs zelf worden opgelost. Eerst door de leraar, daarna door de schoolleider of de onderwijsinspectie. Degenen die nergens gehoor vinden, kunnen in de toekomst ook terecht bij de Kinderombudsman.

Aanleiding voor het plan van aanpak zijn de zelfdodingen van Tim Ribberink en Fleur Bloemen. Zij maakten een eind aan hun leven omdat ze op school werden gepest.

De Tweede Kamer moet het plan en de wet nog wel goedkeuren. Dat kan zomaar enkele jaren duren. Maar er lijkt in de politiek en in het onderwijsveld draagvlak te zijn voor de maatregel. Voor de opstelling van het plan van aanpak is overlegd met Tweede Kamerleden, leerlingen, ouders, leraren, schoolleiders, maatschappelijke organisaties en experts.

Bijlage 2: De zelfbeeldtest

1. Ik kom met ideeën in de klas

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

2. Ik vind het leuk om zelf iets te kiezen

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

3. Ik zeg eerlijk wat ik van iets vind

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

4. Ik voel me fijn in de klas

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

5. Ik vind het leuk om een beurt te krijgen

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

6. Ik vind het erg als ik een fout maak

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

7. Vinden de kinderen jou aardig?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

8. Word jij wel eens gepest?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

9. Wat zeggen of doen de kinderen dan die jou pesten?

10. Welk cijfer geef je aan jezelf?

11. Dingen die ik goed kan (je mag meerdere antwoorden geven)

12. Dingen die ik niet goed kan (je mag meerdere antwoorden geven)

Bijlage 3: Hoe leuk vind jij school?

1. Ga jij graag naar school?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Soms
- ☐ Altijd

2. Waarom ga jij graag naar school? Geef 2 antwoorden

3. Hoe leuk vind jij het om naar school te gaan?

- 1= helemaal niet leuk
- 2= een beetje leuk
- 3= leuk
- 4= heel leuk

☐ ☐ ☐ ☐

4. Wat vind jij het leukste aan school?

5. Wat vind jij het minst leuke aan school?

6. Hoe leuk vind jij het op school?

Zet een rondje om het cijfer

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7. Hoe graag ga jij naar school?

Zet een rondje om het cijfer

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bijlage 4: Interesse in de vakken

Hoe goed ben jij in de vakken op school

Kleur één of meerdere vakjes in en geeft zo aan hoe goed jij in de vakken op school bent
Geef aan hoe goed jij denkt dat je in een vak op school bent.

☒	☐	☐	☐	Dit gaat niet goed
☒	☒	☐	☐	Dit gaat gewoon
☒	☒	☒	☐	Dit gaat goed
☒	☒	☒	☒	Dit gaat heel goed

☐	☐	☐	☐	Rekenen
☐	☐	☐	☐	Taal
☐	☐	☐	☐	Spelling
☐	☐	☐	☐	Technisch lezen
☐	☐	☐	☐	Begrijpend lezen (Nieuwsbegrip)
☐	☐	☐	☐	Schrijven
☐	☐	☐	☐	Aardrijkskunde
☐	☐	☐	☐	Geschiedenis
☐	☐	☐	☐	Schooltuin
☐	☐	☐	☐	Muziek
☐	☐	☐	☐	Tekenen
☐	☐	☐	☐	Handenarbeid
☐	☐	☐	☐	Gymles
☐	☐	☐	☐	Bijbel les
☐	☐	☐	☐	Pauze

Hoe vind jij je vakken op school?

Kleur één of meerdere vakjes in en geef zo aan wat je van de vakken op school vindt.
Geef aan hoe jij de vakken op school ervaart.

☒ ☐ ☐ ☐ On prettig

☒ ☒ ☐ ☐ gewoon

☒ ☒ ☒ ☐ prettig

☒ ☒ ☒ ☒ zeer prettig

☐ ☐ ☐ ☐ Rekenen

☐ ☐ ☐ ☐ Taal

☐ ☐ ☐ ☐ Spelling

☐ ☐ ☐ ☐ Technisch lezen

☐ ☐ ☐ ☐ Begrijpend lezen

☐ ☐ ☐ ☐ Schrijven

☐ ☐ ☐ ☐ Aardrijkskunde

☐ ☐ ☐ ☐ Geschiedenis

☐ ☐ ☐ ☐ Schooltuin

☐ ☐ ☐ ☐ Muziek

☐ ☐ ☐ ☐ Tekenend

☐ ☐ ☐ ☐ Handenarbeid

☐ ☐ ☐ ☐ Gymles

☐ ☐ ☐ ☐ Bijbel les

☐ ☐ ☐ ☐ Pauze

Hoe vind jij je vakken op school

Als jij de vakken die je krijgt op school een cijfer zou mogen geven, welk cijfer zou jij ze dan geven? Je mag kiezen uit de cijfers 1,2,3,4,5,6,7,8,9 en 10.

10 is het hoogste cijfer dat je kunt geven. 1 is het laagste cijfer dat je kunt geven.

Schrijf achter elk vak het cijfer dat jij kiest in het vakje

Rekenen	
Taal	
Spelling	
Technisch lezen	
Begrijpend lezen	
Schrijven	
Aardrijkskunde	
Geschiedenis	
Schooltuin	
Muziek	
Tekenen	
Handenarbeid	
Gym	
Bijbel les	
Pauze	

Hoe vind jij je vakken op school?

Kijk op het andere blad, waar je de cijfers hebt gegeven, om te zien uit welke vakken je kunt Kiezen.

Maak een top drie van de vakken die jij het leukst vindt.

1. _____
2. _____
3. _____

Maak een top drie van de vakken die jij het minst leuk vindt.

1. _____
2. _____
3. _____

Bijlage 5: Gezinssamenstelling

Hoe ziet jouw gezin eruit?

Ouders:

- ☐ Samen met papa en mama
- ☐ Alleen met papa
- ☐ Alleen met mama
- ☐ Met iemand anders namelijk _____

Broer/zus

- ☐ _____ Broer(s)
- ☐ _____ Zus (sen)

Kinderen thuis

Hoeveel kinderen wonen er bij jullie thuis?

- ☐ _____ Broer(s)
- ☐ _____ Zus (sen)

Anderen

Wonen er nog anderen mensen bij jullie thuis

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Als je ja hebt ingevuld wie wonen er dan bij jullie thuis?

Bijlage 6: Thuisituatie

Thuis..... In het gezin

Geef aan hoe het thuis met je gaat.

☒ ☐ ☐ ☐ Dit gaat niet goed

☒ ☒ ☐ ☐ Dit gaat gewoon

☒ ☒ ☒ ☐ Dit gaat goed

☒ ☒ ☒ ☒ Dit gaat heel goed

☐ ☐ ☐ ☐ Slapen

☐ ☐ ☐ ☐ Eten

☐ ☐ ☐ ☐ Voelen

☐ ☐ ☐ ☐ Gezellig zijn

☐ ☐ ☐ ☐ Denken

☐ ☐ ☐ ☐ Huiswerk maken

☐ ☐ ☐ ☐ Praten over persoonlijke dingen

☐ ☐ ☐ ☐ Spullen opruimen

☐ ☐ ☐ ☐ Praten

☐ ☐ ☐ ☐ Spelen

☐ ☐ ☐ ☐ Sociaal zijn

☐ ☐ ☐ ☐ Rust

Bijlage 7: Gevoelsdagboek en emotie plaatjes

KIEW © BIJLAGE • B.6

Gevoelsdagboek

Gevoelsdagboek van _____

week _____

vrijdag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

maandag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

woensdag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

zaterdag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

dinsdag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

donderdag:

vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

zondag:

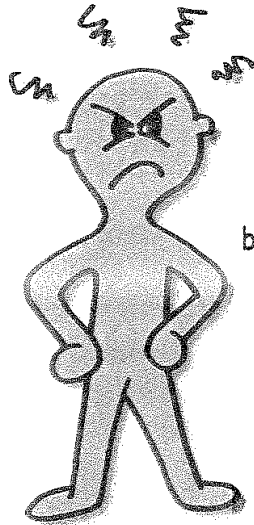
vrij ☐☐☐☐☐
 boos ☐☐☐☐☐
 eenzaam ☐☐☐☐☐
 gelukkig ☐☐☐☐☐
 zorgelijk ☐☐☐☐☐
 rustig ☐☐☐☐☐
 verdrietig ☐☐☐☐☐
 vrolijk ☐☐☐☐☐
 onzeker ☐☐☐☐☐
 sterk ☐☐☐☐☐
 bang ☐☐☐☐☐
 blij ☐☐☐☐☐

Gevoelens

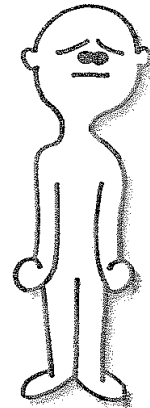
bang

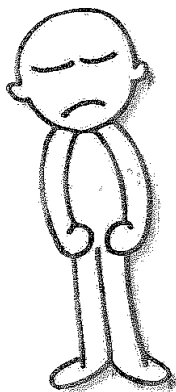
boos

eenzaam

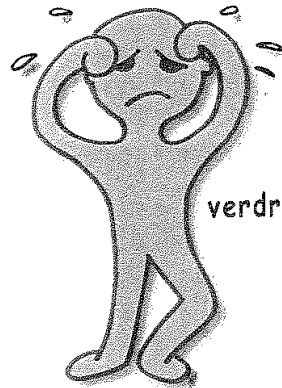
teleurgesteld

gelukkig

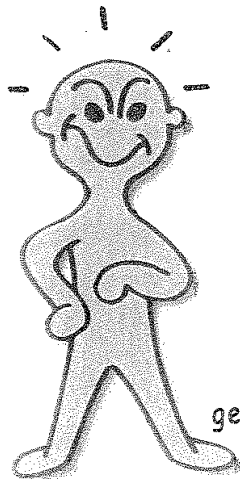
verdrietig

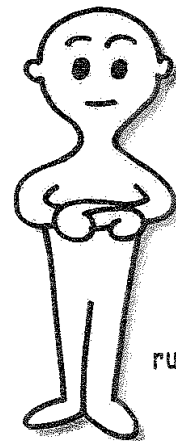
in de war

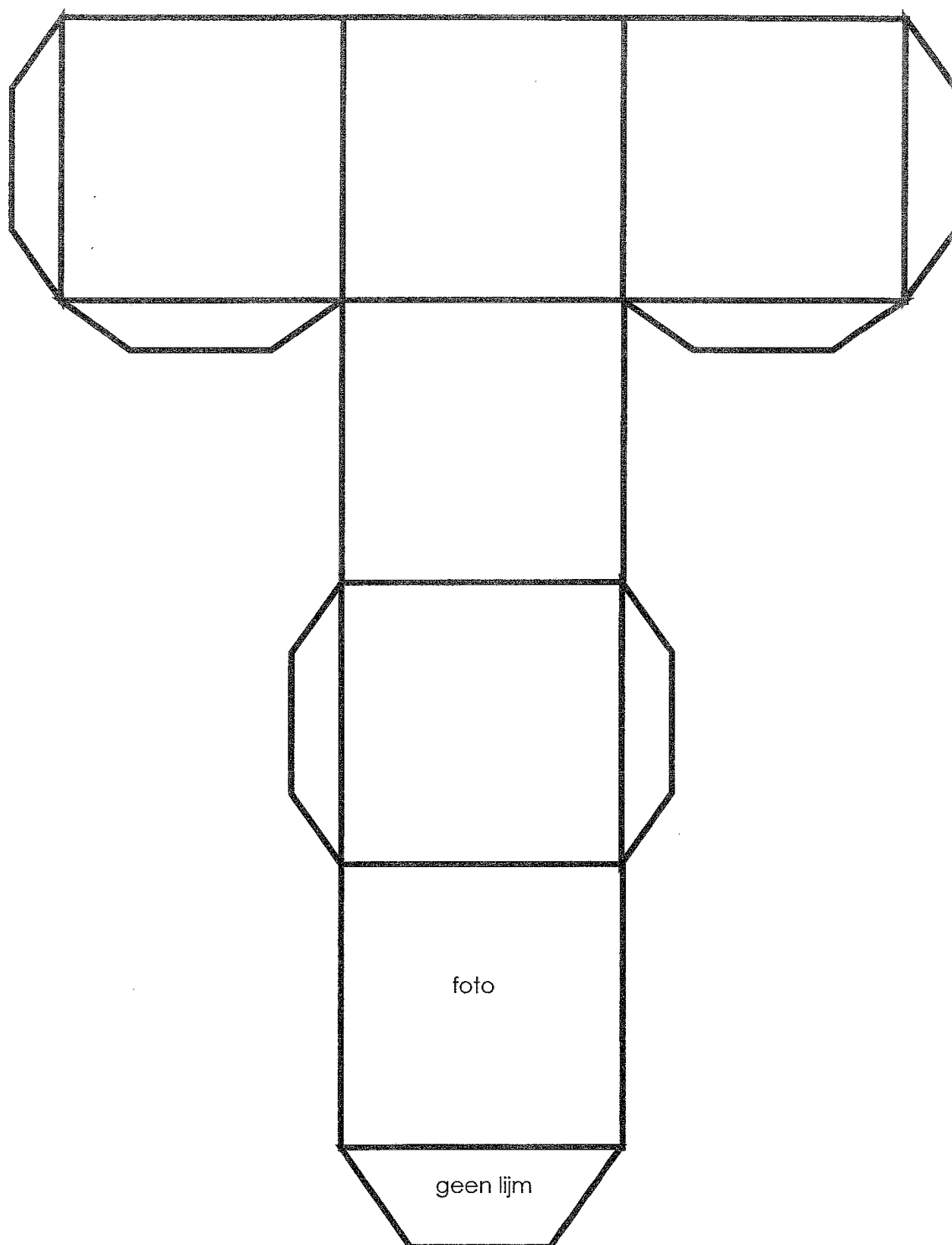
geïrriteerd

rustig

Bijlage 8: Kubus

Bijlage 9: Gaven en talenten

Jij kan goed zingen!	Jij kan hard werken!	Jij kan netjes schrijven!	Jij kan goed luisteren!
Jij kan goed voetballen!	Jij kan goed uitleggen!	Jij kan goed dansen!	Jij kan goed lezen!
Jij bent goed in taal!	Jij begrijpt me altijd!	Jij kan goed tekenen!	Jij kan goed zwemmen!
Jij kan goed opruimen!	Jij kan andere kinderen goed helpen!	Jij kan goed puzzelen!	Jij kan goed problemen oplossen!
Jij kan goed rekenen!	Jij kan goed een instrument bespelen!	Jij kan hard rennen!	Jij kan goed klimmen!
Jij kan goed voorlezen!	Jij kan goed toneelspelen!	Jij kan goed grapjes maken!	Jij kan een mooie powerpoint-presentatie maken!
Jij kan goed voor jezelf en anderen opkomen!	Jij bent slim!	Jij durft veel!	Jij kan goed complimentjes maken!
Jij bent eerlijk!	Jij bent erg gezellig!	Jij kan goed vertellen wat je ergens van vindt!	Jij kan mooie dingen maken van lego/kapla!
Jij staat open voor de mening van anderen!	Jij kan goed puzzelen!	Jij kan goed sporten!	Jij kan anderen kinderen goed opvrolijken!
Jij bent erg creatief!	Jij kan goed schilderen!	Jij bedenkt leuke dingen om te spelen!	Jij kan goed delen met andere kinderen!

Jij kan goed knutselen!	Jij kan mooie verhalen vertellen!	Jij kan kopotte dingen weer maken!	Jij houdt van verrassingen en nieuwe dingen!
Jij bent erg vriendelijk!	Jij bent erg geduldig!	Jij kan het goed zeggen als je iets niet leuk vindt!	Jij kan dingen goed navertellen!
Jij kan goed dingen onthouden!	Jij bent een goede vriend / vriendin!	Jij kan goed de leiding nemen!	Jij kan goed samenwerken met andere kinderen!
Jij kan goed anderen kinderen troosten!	Jij kan je goed aan de regels houden!	Jij bent betrouwbaar!	Jij weet veel van geschiedenis en aardrijkskunde!
Jij denkt goed na over dingen!	Jij kan goed voor andere mensen zorgen!	Jij kan mooie kunstwerkjes maken!	Jij weet veel van de Bijbel!
Jij kan goed helpen met het oplossen van ruzies in de klas!	Jij begrijpt veel van computers!	Jij bent een lieve meid / jongen!	Jij kan goed overleggen!
Jij kan goed dingen opzoeken!	Jij kan snel werken!	Jij hebt veel zelfbeheersing!	Jij leeft erg mee met andere kinderen!
Jij kan heel netjes werken!	Jij kan goed opletten in de klas!	Jij kan goed geconcentreerd werken!	Jij bent erg behulpzaam!
Jij kan goed...	Jij kan goed...	Jij kan goed...	Jij kan goed...
Jij	Jij	Jij	Jij

Bijlage 10: Onderzoek Unicef